

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 576/2019
06.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Мирољуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђорђа Константиновића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину – Судске јединице у Ћуприји К 260/18 од 07.12.2018. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 43/19 од 01.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 06.06.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, као делимично основан, па се укидају правноснажне пресуде Основног суда у Параћину – Судске јединице у Ћуприји К 260/18 од 07.12.2018. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 43/19 од 01.03.2019. године у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка и у том делу списи предмета враћају Основном суду у Параћину, Судској јединици у Ћуприји на поновно одлучивање, док се захтев браниоца окривљеног у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1.) Законика о кривичном поступку **ОДБИЈА КАО НЕОСНОВАН.**

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину – Судске јединице у Ћуприји К 260/18 од 07.12.2018. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у одређеном износу од 10.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 8 дана од правноснажности пресуде, те је одређено да ће суд, уколико окривљени новчану казну не плати у наведеном року, исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора. Истом пресудом окривљени је обавезан да плати суду на име трошкова кривичног поступка и то на име такси за тужбу и одлуку износе од по 980,00 динара у року од 8 дана од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења као и да приватној тужилји ББ надокнади трошкове кривичног поступка о којима ће суд одлучити посебним решењем. Приватна тужилја ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парницу на основу члана 258. став 4. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1 43/19 од 01.03.2019. године одбијене су као неосноване жалбе пуномоћника приватне тужилје ББ и браниоца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Ђорђе Константиновић због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, обе побијане пресуде укине и списе предмета врати Основном суду у Параћину – Судској јединици у Ћуприји на поновно одлучивање, а окривљеном досуди износ од 33.000,00 динара на име састава захтева за заштиту законитости. Бранилац је благовремено изјавио допуну захтева за заштиту законитости против истих пресуда због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1.) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, побијане пресуде укине и списе предмета врати Основном суду у Параћину – Судској јединици у Ћуприји на поновно одлучивање или да наведене пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело и обавезати приватног тужиоца да окривљеном надокнади трошкове кривичног поступка.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа које је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је по оцени навода у захтеву нашао:

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је првостепеном пресудом повређен закон из члана 441. став 4. ЗКП тиме што је окривљени обавезан да суду на име трошкова кривичног поступка плати износ од 1.960,00 динара и то на име судских такси за тужбу и пресуду иако је приватни тужилац, а не окривљени, обвезник плаћања судске таксе за тужбу и пресуду у смислу члана 2. Закона о судским таксама.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд је оценио као основане.

Одредбом члана 2. став 1. Закона о судским таксама прописано је да таксе прописане тим законом плаћају лица по чијем предлогу или у чијем интересу се предузимају радње у судском поступку, за који је тим законом утврђено плаћање таксе, ставом 2. истог члана је одређено да за поднеске и за записнике који замењују поднеске таксу је дужно да плати лице које их подноси, док је ставом 3. истог члана прописано да је за одлуку првостепеног суда таксу дужан да плати тужилац, односно предлагач.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, Врховни касациони суд налази да је приватни тужилац таксени обвезник за плаћање такси на тужбу и пресуду, тако да је првостепени суд обавезивањем окривљеног на плаћање наведених такси суду повредио одредбу члана 441. став 4. ЗКП.

С обзиром на наведено, побијане правноснажне пресуде су донете уз повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, с тим што Врховни касациони суд указује да је окривљени у ситуацији када је правноснажном пресудом оглашен кривим дужан да приватном тужиоцу надокнади наведене трошкове кривичног поступка уколико их приватни тужилац плати.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је укинуо побијане пресуде у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и предмет вратио Основном суду у Параћину – Судској јединици у Ћуприји на поновно одлучивање.

У поновном поступку суд ће имати у виду примедбе из ове пресуде, поступити по истима, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

У допуни захтева за заштиту законитости бранилац указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1. ЗКП јер изрека правноснажне пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ. У вези са тим бранилац у захтеву наводи да изреком првостепене пресуде суд само утврђује да је окривљени критичном приликом изјавио „само ми изводиш инспекцију, ђубре једно“ и да је окривљени био способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, а био је свестан свог дела, забрањености истог и хтео његово извршење чиме је, према ставу браниоца, остварен само објективни услов инкриминације из члана 170. став 1. КЗ, али не и то да су наведене чињенице изнете у намери омаловажавања, која намера је морала бити обухваћена изреком пресуде у ситуацији када је спорна изјава окривљеног дата у одбрани својих права и заштити оправданих интереса. Стога, према наводима захтева, код недостатка наведеног битног – субјективног елемента кривичног дела, а то је да се из начина изражавања или других околности види да је исто учињено у намери омаловажавања, нема ни кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

По налажењу овог суда у чињеничном опису радње извршења окривљеног датом у изреци првостепене пресуде назначене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом и то како објективна која се односе на радњу извршења која се у конкретном случају састоји у вербалној увреди код које је изјава омаловажавања извршена усмено речима – „Само ми изводиш инспекцију, ђубре једно“, тако и субјективна која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног управљеног на извршење кривичног дела у питању.

Из изнетих разлога неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног указује на непостојање субјективних законских обележја предметног кривичног дела и да је правноснажна пресуда донета уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Врховни касациони суд налази, а насупрот наводима захтева, да намера омаловажавања није законско обележје кривичног дела увреда, већ је ставом 4. члана 170. КЗ предвиђен основ искључења постојања кривичног дела у ситуацији када је увредљива изјава дата, између осталог, у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, под условом да се из начина изражавања или других околности види да то није учињено у намери омаловажавања.

Како је правноснажном пресудом утврђено да окривљени предметну изјаву није дао у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, то бранилац окривљеног наводима захтева којима оспорава наведени закључак нижестепених

судова и указује да код окривљеног није постојала намера омаловажавања правноснажну пресуду оспорава због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања што у смислу члана 485. став 4. ЗКП није разлог због којег окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. и члана 491. став 1. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић